

SINTEZA OBSERVAȚIILOR **la proiectul Planului de acțiuni al Autorității Naționale pentru Administrare** **și Reglementare în Comunicații pentru anul 2021**

Perioada de consultare publică pe marginea Planului de acțiuni al Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații (ANCOM) pentru anul 2021, publicat pe pagina de internet a ANCOM la data de 04 decembrie 2020, s-a încheiat la data de 04 ianuarie 2021.

Observațiile și propunerile primite de către ANCOM în cursul perioadei de consultare sunt următoarele:

I. PROPUNERI DE COMPLETARE A PLANULUI CU ACȚIUNI NOI

1. Un respondent propune introducerea unei noi acțiuni în trimestrul I 2021 referitoare la o campanie publică de informare a utilizatorilor finali cu privire la beneficiile oferite prin transpunerea în legislația națională a Codului European al Comunicațiilor Electronice

Propunerea este argumentată astfel: Campania publică de informare a utilizatorilor finali cu privire la beneficiile obținute de transpunerea Codului Comunicațiilor, propusă a fi organizată în trim I 2021, ar grăbi de asemenea legiuitorul să finalizeze transpunerea în legislația națională a Directivei (UE) 2018/1972 ce trebuia să aibă loc până la data de 21.12.2020, cf. Art. 124 din Directiva (UE) 2018/1972, România riscând să intre în procedura de infringement pentru nerespectarea acesteia.

Opinia ANCOM:

Directiva (UE) 2018/1972 (Codul Comunicațiilor) revizuieste legislația din 2002 și urmărește stimularea concurenței și a creșterii investițiilor în rețelele 5G, reglementări previzibile pentru spectrul radio, promovarea conectivității, precum și servicii de calitate și o mai bună protecție a utilizatorilor finali la nivelul Uniunii Europene. Se urmărește totodată creșterea gradului de informare a utilizatorilor finali, fiind acordată o importanță specială informării precontractuale a acestora de către furnizorii de servicii de comunicații electronice.

Pe măsură ce Codul Comunicațiilor va fi transpus în legislația primară, ANCOM va emite, completa sau modifica acte normative ce intră în sfera legislației de la nivel secundar pentru a reflecta noile prevederi legale în vigoare. Aceste acțiuni vor fi realizate cu respectarea principiului transparenței legislative, prin consultarea pieței și informarea publică cu privire la modificările legislative de impact asupra pieței comunicațiilor electronice și utilizatorilor.

Având în vedere modificările substanțiale aduse modului de relaționare contractuală dintre furnizorii de servicii de comunicații electronice și utilizatorii finali, ANCOM va lua măsurile necesare pentru informarea atât a utilizatorilor, cât și a furnizorilor cu privire la schimbările ce vor avea loc și la beneficiile aduse de noul cod telecom.

2. Un respondent propune introducerea unei noi acțiuni în trimestrul I 2021 referitoare la emiterea unui document de poziție în ce privește utilizarea subbenzii de frecvență radio 2300-2335 MHz, urmată și de alte acțiuni necesare pentru maximizarea beneficiilor utilizatorilor finali

Propunerea este argumentată astfel: În data de 21.12.2020, ANCOM a publicat sinteza

răspunsurilor pentru Consultarea preliminară privind posibilitatea de alocare a subbenzii 2300-2335 MHz pentru servicii de comunicații electronice pe suport radio de bandă largă ca urmare a unei solicitări din partea unui operator de servicii de comunicații electronice interesat de furnizarea de servicii de comunicații electronice mobile destinate publicului din România, prin intermediul tehnologiei LTE-TDD.

Opinia ANCOM:

Deși acțiunea nu a fost inclusă în proiectul Planului de acțiuni, ANCOM are în vedere elaborarea unui document de poziție referitor la utilizarea benzii în discuție, care va fi consultat public cu piața. Menționăm că nu toate activitățile ANCOM sunt incluse în planul de acțiuni și că ANCOM poate desfășura activități fără ca acestea să fie menționate în mod expres în Planul de acțiuni.

3. Un respondent propune introducerea unei noi acțiuni în trimestrul I 2021 referitoare la o campanie de informare la nivel național pentru autoritățile publice care emit autorizații de construire pentru elementele de infrastructură de telecomunicații electronice, privind prevederile Regulamentului de punere în aplicare (UE) 2020/1070 al Comisiei Europene (valabil în cazul punctelor de acces pe suport radio cu arie de acoperire restrânsă în temeiul art. 57, alin. (2) din Directiva (UE) 2018/1972)

Propunerea este argumentată astfel: Autoritățile publice locale pe de o parte emit autorizații de construire pentru elemente de infrastructură telecom și implicit dau hotărâri ale CL prin care stabilesc tarifele de acces, iar pe de altă parte trebuie să țină cont de Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/1070 al Comisiei europene (valabil în cazul punctelor de acces pe suport radio cu arie de acoperire restrânsă în temeiul Art 57, alin. (2) din Directiva (UE) 2018/1972), situație ce suprimă necesitatea obținerii autorizației de construire.

Opinia ANCOM:

Pentru diseminarea prevederilor *Legii nr.159/2016 privind regimul infrastructurii fizice a rețelelor de comunicații electronice, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru reducerea costului instalării rețelelor de comunicații electronice* a fost creată o [secțiune dedicată](#) pe pagina de web a instituției ce conține toate informațiile relevante atât pentru autoritățile publice, cât și pentru furnizorii de servicii de comunicații electronice.

La această secțiune sunt prezentate prevederile Legii infrastructurii în funcție de aplicabilitate, fiind centralizate pe grupuri de public țintă (furnizori de rețele publice de comunicații electronice, entități publice, asociații de proprietari și operatori de rețea) și pe domenii de impact (contractele, tarifele și condițiile de acces pe proprietatea publică sau privată, accesul la infrastructura fizică a operatorilor de rețea și efectuarea lucrărilor de instalare și de reșezare a rețelelor de comunicații electronice). Aici pot fi regăsite și informații referitoare la tarifele de acces pe proprietatea publică, baza de date a elementelor de infrastructură din fiecare județ, punctul de informare unic privind amplasarea, traseul, tipul și utilizarea actuală a infrastructurii fizice deținute de către operatorii de rețea și organismele din sectorul public, elementele care trebuie să se regăsească în contractul cadru, aprobările și avizele privind condițiile tehnice și economice de acces la infrastructura dezvoltată în parteneriat public privat, etc.

De asemenea, deciziile emise de ANCOM pentru aplicarea prevederilor Legii infrastructurii au fost comunicate public, atât prin comunicatele de presă emise de Autoritate, cât și prin adrese de informare transmise consiliilor județene, furnizorilor de rețele de comunicații electronice sau marilor operatori în cadrul mai multor demersuri de informare:

- Informare a marilor operatori de rețele cu privire la înființarea Punctului de informare unic (PIU) în vederea respectării prevederilor Legii nr. 159/2016 (*demarată în luna iulie 2018, prin intermediul CNPR*);
- Informare adresată Consiliilor Județene cu privire la publicarea Deciziei președintelui ANCOM nr. 997/2018 în Monitorul Oficial al României, în vederea dispunerii de măsuri de informare a tuturor instituțiilor aflate în coordonarea acestora (*demarată în luna februarie 2019, prin intermediul CNPR*);
- Informare a furnizorilor de rețele de comunicații electronice cu privire la punerea la dispoziția acestora, începând cu data de 04.01.2021, a Anchetei D274 – Contracte privind dreptul de acces pe proprietăți (*demarată în luna noiembrie 2020, prin intermediul CNPR*,

dar și online (transmitere informare în format electronic și postare anunț pe site-ul ANCOM)).

Și în anul 2021 ANCOM va continua și va diversifica demersurile de informare, atunci când este cazul, cu privire la măsurile luate de ANCOM referitoare la Legea Infrastructurii.

4. Un respondent propune introducerea unei noi acțiuni în trimestrul I 2021 referitoare la posibilitatea negocierii cu bună credință între furnizorii de rețele fixe și mobile care oferă interconectare IP, cu privire la implementarea codecurilor de bandă audio largă pentru o calitate superioară a apelurilor de voce.

Propunerea este argumentată astfel: În prezent mulți furnizori de rețele fixe și mobile oferă interconectare IP cu codecuri vocale de bandă audio îngustă (G.711), consumul de 64 kbs necesar pentru fiecare canal de voce pe legătură de interconectare fiind de notorietate, unii operatori evitând negocierea pentru interconectare IP cu codecuri de bandă audio largă, mai eficiente în asigurarea unui număr de kbs necesar pentru fiecare canal de voce pe legătură de interconectare. Propunem ANCOM să introducă în planul de acțiuni pentru anul 2021 (trim. I) și „negocierea cu bună credință” în ceea ce privește și acest aspect tehnic referitor la codecul vocal ce poate asigura o calitate superioară pentru apelurile de voce.

Opinia ANCOM:

În ceea ce privește definirea la nivel de reglementare a unui codec specific pentru transmisia vocală spre a fi folosit de către toți operatorii care se interconectează, pentru a ne asigura că nu există conflicte între aceștia cu privire la compatibilitatea codecurilor de rețea, Autoritatea a propus, ținând cont de opțiunea majorității operatorilor chestionați la momentul consultării, folosirea la nivelul interfeței rețea-rețea (NNI) a codecului G.711 A-Law.

Utilizarea codecului G.711 pentru VoIP poate oferi cea mai bună calitate a vocii deoarece este același codec utilizat de rețelele PSTN și de liniile ISDN, iar vocea va avea aceeași calitate ca și în cazul utilizării unui telefon obișnuit sau ISDN. Alegerea codec-urilor se face având în vedere îndeplinirea criteriilor de calitate a vocii și apoi încadrarea în bugetul de lățime de bandă, fără anularea pauzelor de convorbire (silence suppression). Este, de asemenea, o practică obișnuită ca, în cazul în care nu pot fi selectate codecuri mai bune, atunci codecul G.711 să fie opțiunea prioritară pentru ambele părți, pentru realizarea apelului.

În plus, după cum este menționat și în *Referatul de aprobare la măsurile ANCOM de identificare și reglementare a cerințelor tehnice armonizate pentru interconectarea IP*, **pot fi considerate opționale și alte codec-uri menționate în analiză, acestea putând fi implementate pentru a maximiza interoperabilitatea fără transcodare.**

În ceea ce privește introducerea în Planul de acțiuni pentru anul 2021 a obligației negocierii cu bună credință, menționăm că acest aspect este deja acoperit de prevederile OUG nr. 111/2011, astfel, potrivit Art. 11 „încheierea acordurilor de acces și interconectare se realizează, în condițiile legii, potrivit principiilor libertății contractuale și negocierii cu bună-credință a condițiilor tehnice și comerciale ale acestora, cu respectarea dispozițiilor prezentei ordonanțe de urgență” și prin urmare se respinge propunerea de includere în Planul de acțiuni a acestei impunerii.

II. PRECIZĂRI CU PRIVIRE LA ANUMITE PROIECTE INCLUSE ÎN PLANUL DE ACȚIUNI

5. Un respondent declară că proiectul de stabilire a tarifelor orientative de acces la stâlpul unui operator de rețea este o necesitate de reglementare cu prioritate absolută.

Propunerea este argumentată astfel: Cadrul actual de negociere a contractelor de acces la infrastructura fizică a operatorilor de rețea (cu precădere distribuitorii de energie electrică) se face pe termene scurte (1-2 ani), arată un dezechilibru pentru operatorii telecom, cărora li se solicită anual majorări semnificative ale tarifelor de acces la infrastructură, ceea ce împiedică exploatarea eficientă

a rețelelor actuale de comunicații electronice și a elementelor de infrastructură fizică necesare susținerii acestora, cât și pentru dezvoltările de tehnologii viitoare.

Opinia ANCOM:

În primul rând, precizăm că scopul pentru care legiuitorul a introdus prevederea referitoare la publicarea, pentru anumite tipuri de infrastructură fizică, a tarifelor orientative pentru accesul la infrastructura operatorilor de rețea este evitarea apariției unor litigii, precum și de asigurare a celerității soluționării unor astfel de litigii, în cazul apariției lor. Tarifele de acces la stâlpii unui operator de rețea fac deja obiectul unor litigii deschise la ANCOM de către furnizori de comunicații electronice.

Proiectul menționat se află în derulare, ANCOM a solicitat deja feedback de la părțile interesate încă din luna august 2020, prin inițierea unor chestionare distincte pentru operatorii de rețea (distribuitori de energie electrică) și respectiv pentru furnizorii de comunicații electronice, la care a solicitat răspuns până la 30 septembrie 2020 – respondentul nefurnizând, însă, nicio informație la solicitarea ANCOM.

Finalizarea proiectului depinde, substanțial, de informațiile relevante furnizate de către toate părțile implicate, motiv pentru care reiterăm necesitatea cooperării reale, îndeosebi pe subiectele declarate de interes, astfel încât să poată fi cât mai bine fundamentat proiectul de decizie.

Nu în ultimul rând precizăm că, deși tarifele vor avea un caracter orientativ, operatorii de rețea (în cazul proiectului aflat în derulare - operatorii care dețin în proprietate, administrare sau concesiune stâlpi) vor trebui să țină cont în cel mai înalt grad în procesul de negociere a contractelor de exercitare a dreptului de acces la infrastructura fizică, de tarifele orientative astfel determinate, orice îndepărtare de acestea necesitând o justificare adecvată.

6. Un respondent propune introducerea în cadrul acțiunilor de la punctele 26 și 27 și a benzii de 26 GHz, subliniind importanța acestei benzi pentru dezvoltarea serviciilor 5G, alături de cele incluse deja în documentația procedurii de selecție, și salută inițiativa ANCOM de a desfășura procedura de selecție în primul semestru al anului 2021.

Propunerea este argumentată astfel: Respondentul consideră că pentru a ajuta la implementarea tehnologiei 5G este recomandat ca operatorii de telefonie mobilă să aibă acces și la benzile de 26,5-27,5 GHz. Această măsură, din punctul său de vedere, va aduce beneficii considerabile în ceea ce privește conectivitatea 5G în România.

Opinia ANCOM:

ANCOM este de acord cu opinia respondentului privind importanța disponibilizării cât mai curând a acestei benzi, dar până în prezent nu a existat un interes dovedit din partea operatorilor din România cu privire la utilizarea acesteia. În primul trimestru al acestui an, ANCOM își propune o consultare publică pe acest subiect cu piața, sub forma unui chestionar, astfel încât autoritatea să își poată consolida o poziție privind utilizarea acestei benzi, inclusiv termenele de punere la dispoziție a acesteia, în corelație cu derularea procedurii de selecție de la punctele 26 și 27 din Planul de acțiuni. Totodată, Autoritatea mulțumește pe această cale respondentului pentru materialul transmis și îl asigură pe acesta că va analiza cu atenție informațiile și detaliile furnizate, în contextul acțiunii amintite în acest paragraf.

7. Un respondent propune revizuirea obligațiilor de acoperire din caietul de sarcini prevăzut în documentația procedurii de selecție prevăzută la punctele 26 și 27, conform ultimelor discuții dintre ANCOM și operatori, propunând o serie de criterii care să stea la baza acestei revizuirii.

Propunerea este argumentată astfel: Respondentul consideră necesar ca documentația procedurii de selecție să conțină condiții realiste și criterii flexibile de acoperire, care să poată fi operaționalizate de către furnizori iar obligațiile stabilite să aibă drept referință criteriul acoperirii, nu și cel al vitezei minime. În cazul în care se impun obligații de viteză minimă acestea să fie proporționale cu spectrul achiziționat în urma procedurii de selecție. Totodată consideră că este necesar de reglementat ca îndeplinirea obligației de acoperire prin emisia propriei rețele radio, să fie realizată atât prin utilizarea propriului spectru, cât și prin utilizarea de spectrum sharing.

Opinia ANCOM:

Având în vedere perioada scursă de la ultima consultare a caietului de sarcini și apariția preconizată a unor proiecte legislative care pot impacta anumite prevederi ale caietului de sarcini, ANCOM va actualiza documentația procedurii de selecție și o va repune în consultare publică, astfel încât transparența actului decizional să fie asigurată.

8. În cadrul procesului de consultare publică a Planului de Acțiuni al ANCOM pentru 2021, instituția noastră a primit și 22 de adrese din partea unor persoane fizice și asociații, care conțin comentarii identice sau similare privind punctele 3, 4, 10, 15, 16, 25, 26, 27 și 30 din planul de acțiuni (n.n. acțiunile cu impact direct sau indirect asupra 5G sunt, în fapt, doar cele de la punctele 10, 25, 26 și 30).

Propunerile sunt argumentate astfel:

Preocupați de efectele radiațiilor electromagnetice asupra sănătății umane, respondenții solicită anularea oricăror demersuri cu impact direct sau indirect asupra implementării în România a tehnologiei 5G, explicit a acțiunilor din planul ANCOM enumerate mai sus. Motivele invocate sunt: acțiunile menționate sunt planificate în lipsa unor studii de impact ale ecosistemului 5G asupra sănătății populației, mediului, securității cibernetice și siguranței naționale, asupra ordinii sociale. De asemenea, în opinia respondenților, lipsesc soluțiile la problematicile actuale de ordin tehnic, cibernetic, juridic, legislativ și, cel mai important, lipsește consimțământul informat al cetățenilor României pentru rețeaua 5G.

Alte argumente aduse în discuție de respondenți sunt: spectrul radio este o resursă limitată proprietate publică; directivele europene nu sunt obligatorii; impactul negativ asupra mediului (respondenții susțin în același timp că deja este dovedit impactul nociv al 5G dar și că nu s-a făcut niciun studiu asupra consecințelor implementării 5G); există țări europene care au suspendat/amânat implementarea comercială a tehnologiei 5G.

În contrapartidă, respondenții consideră necesare nouă alte acțiuni, respectiv: măsuri de protecție și de inviolabilitate a domiciliului, prin minimizarea nivelurilor expunerii radiațiilor de radiofrecvență, care pătrund în casă prin pereți de la tehnologiile wireless (pe suport radio), publicarea tuturor locațiilor și stațiilor de radiocomunicație, monitorizarea permanentă a radiațiilor, promovarea utilizării exclusive a soluțiilor cu fir în anumite zone, eliminarea de pe piață a unor echipamente, promovarea legislației care să interzică sau să limiteze utilizarea telefoanelor mobile de către copii și adolescenți, atașarea vizibilă a etichetelor de avertizare pentru reducerea expunerii la radiații, marcajul zonelor protejate pentru persoanele electro-hipersensibile, promovarea dezvoltării de tehnologii compatibile mai mult cu sănătatea biologicului, asigurarea de fonduri guvernamentale pentru cercetarea tehnologiei wireless.

Opinia ANCOM:

Cu privire la implementarea de îndată a măsurilor de la punctele 3, 4, 15, 16 și 30, respectiv la sfârșitul trimestrului I 2021, vă comunicăm că acestea vor fi implementate conform planificării inițiale, respectiv în trimestrele II și IV 2021.

Referitor la acțiunile care au impact direct sau indirect asupra implementării noilor tehnologii de comunicații mobile, ANCOM constată, în primul rând, că solicitări similare sau identice, bazate pe motivații similare sau identice, au fost adresate, cu alte ocazii, în general de aceleași persoane, atât în calitate de petenți, cât și în calitate de respondenți la alte consultări publice realizate de ANCOM. Petițiile au primit răspunsuri, iar consultările publice au fost desfășurate cu luarea în considerare a tuturor contribuțiilor primite, inclusiv prin audiere publică.

Cu toate acestea, având în vedere importanța pe care ANCOM o acordă subiectului și conștientă de existența unei anumite doze de anxietate în fața noilor tehnologii (aspect ce s-a mai reflectat în istorie și cu alte ocazii), răspundem pe larg acestor observații, în limitele atribuțiilor Autorității chiar dacă relevanța lor în contextul prezentei consultări este limitată.

Astfel, în contextul prezentei consultări publice, lăsând la o parte argumentele de legalitate (precum caracterul directivelor europene etc.), apreciem că, pe fond, implementarea noilor tehnologii de comunicații reflectă în cel mai înalt grad realitățile economice și sociale ale României, precum și nevoile de dezvoltare pe termen mediu.

Mai mult, referitor la efectul tehnologiilor de comunicații electronice asupra sănătății umane amintim, cu titlu informativ, că în România limitele de câmp electromagnetic sunt reglementate în

conformitate cu practicile adoptate și în Uniunea Europeană, Ordinul ministrului sănătății publice nr. 1193/2006 pentru aprobarea Normelor privind limitarea expunerii populației generale la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz, preluând restricțiile prevăzute în Recomandarea 1999/519/EC privind limitarea expunerii populației generale la câmpuri electromagnetice (de la 0 Hz la 300 GHz)¹. Pe de altă parte, Comisia internațională de protecție la radiații neionizante (ICNIRP)² a avizat această recomandare, devenită document de referință pentru toate statele membre ale Uniunii Europene, aceasta fiind, și în prezent, singurul document adoptat la nivel european care reglementează, la nivelul populației generale, limitele între care se consideră sigură expunerea la radiațiile electromagnetice, indiferent de serviciile sau tehnologiile utilizate (emisii radio-TV, comunicații fixe sau mobile, satelitare sau terestre, incluzând tehnologiile 2G, 3G, 4G, 5G) sau de tipul de activitate ce produce câmp electromagnetic (rețele de comunicații electronice, rețele de energie etc). Așadar, aceste limite se aplică în Europa de peste 20 de ani iar în România în ultimii 15 ani, respectarea lor fiind monitorizată iar efectele lor analizate pe durate lungi de timp.

În măsura în care succesul unui produs, serviciu, furnizor sau tehnologie, este dependent de încrederea utilizatorilor, asigurarea bunei informări, respectiv reducerea asimetriei de informații, sunt esențiale, sens în care se și înscriu o parte din acțiunile planificate de ANCOM și criticate de respondenți.

Astfel, cu privire la preocupările legitime legate de expunerea populației la efectele câmpurilor electromagnetice, trebuie reținut că actele legislative adoptate la nivelul Uniunii Europene recunosc necesitatea de a garanta că cetățenii nu sunt expuși la câmpuri electromagnetice la un nivel nociv pentru sănătatea publică. Drept urmare, întrucât sensibilitatea corpului uman la radiații nu depinde de cetățenie sau de statul în care se implementează rețelele de comunicații electronice, întreaga situație trebuie privită într-un cadru internațional/european. Directiva (UE) 2018/1972 stabilește că pe acest subiect statele membre ar trebui să urmărească coerența la nivelul întregii Uniuni, ținând seama în mod special de abordarea precaută prevăzută în Recomandarea 1999/519/CE, pentru a realiza progrese către garantarea unor condiții de instalare mai uniforme, recomandare ce este reper pentru limitele stabilite prin Ordinul ministrului sănătății publice nr. 1193/2006 pentru aprobarea Normelor privind limitarea expunerii populației generale la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz. Ca atare, se admite că sănătatea populației nu este afectată în condițiile în care sunt respectate limitele stabilite prin Recomandarea 1999/519/CE. Prin urmare, deși preocupările pe această temă sunt legitime, întregul context trebuie privit cu obiectivitate și echilibru și fără a afecta un progres natural al societății.

Întregul context trebuie privit din două perspective: i) utilizarea echipamentelor radio și ii) utilizarea frecvențelor radio. În privința echipamentelor radio, normele în vigoare stabilesc că introducerea pe piață, respectiv punerea în funcțiune a oricărui echipament radio este condiționată de respectarea unor cerințe esențiale, una dintre acestea fiind, potrivit art. 3 alin. (1) lit. a) din Hotărârea Guvernului nr. 740/2016 privind punerea la dispoziție pe piață a echipamentelor radio, cu modificările și completările ulterioare, protecția sănătății și a siguranței persoanelor.

În ceea ce privește utilizarea frecvențelor radio, aspect ce intră sub sfera de reglementare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice, aprobată, cu modificări și completări, prin Legea nr. 140/2012, cu modificările și completările ulterioare, trebuie reținut că titularii drepturilor de utilizare au în vedere, la utilizarea efectivă a stațiilor de radiocomunicații (echipamente radio), respectarea limitelor stabilite prin Ordinul ministrului sănătății publice nr. 1193/2006 pentru aprobarea Normelor privind limitarea expunerii populației generale la câmpuri electromagnetice de la 0 Hz la 300 GHz, aspect reținut, de altfel, și în art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 740/2016.

Tot contextul prezentat mai sus arată că preocupările legate de expunerea populației la efectele câmpurilor electromagnetice au fost și sunt avute în vedere de autorități, subiectul fiind în atenția organismelor³ Uniunii Europene, inclusiv a Comitetului Științific al Uniunii Europene pentru Sănătate, Mediu și Riscuri emergente (SCENIHR)⁴ și/sau în atenția Institutului Național de Sănătate Publică⁵, organizații care au subliniat că respectarea limitelor stabilite prin Recomandarea 1999/519/CE, respectiv Ordinul ministrului sănătății publice nr. 1193/2006, asigură protecția populației generale față de expunerea la câmpuri electromagnetice.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?qid=1564497773133&uri=CELEX:31999H0519>.

² <https://www.icnirp.org/>.

³ http://www.europarl.europa.eu/doceo/document/P-8-2019-001526-ASW_EN.html.

⁴ https://ec.europa.eu/health/scientific_committees/emerging/docs/scenihr_o_041.pdf.

⁵ <https://www.insp.gov.ro/dj/comunicate/Informatii%20privind%20tehnologia%205%20G.pdf>.

Planurile ce privesc implementarea noilor tehnologii de comunicații nu pot fi privite ori raportate doar la teritoriul național, întrucât industriile ori sectoarele de activitate sunt, în prezent, conectate la nivel internațional/european, iar utilizarea frecvențelor radio trebuie privită în același context. Drept urmare, ANCOM are în vedere o serie de documente ori acte legislative adoptate la nivel european. Unul dintre aceste documente⁶, adoptat de către Comisia Europeană, identifică principalele provocări și domenii care necesită acțiuni concertate, coordonate la nivelul statelor membre.

Pentru a lămuri pe deplin activitatea ANCOM, precizăm că în conformitate cu atribuțiile legale care îi revin în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 22/2009, activitatea ANCOM privește autorizarea utilizării frecvențelor radio (fie că vorbim de stații de emisie utilizate pentru furnizarea serviciilor de programe de radiodifuziune, fie că vorbim de stații utilizate pentru furnizarea altor servicii de comunicații electronice), incluzând și analizarea și expertizarea tehnică a utilizării frecvențelor radio pentru asigurarea compatibilității radioelectrice dintre stațiile și rețelele de radiocomunicații autorizate, pentru prevenirea apariției interferențelor prejudiciabile ce pot apărea la utilizarea resursei limitate de spectru radio.

În baza atribuțiilor menționate anterior, ANCOM monitorizează permanent intensitatea câmpului electromagnetic prin intermediul a 150 de senzori ficși de monitorizare de bandă largă amplasați în București și în alte 103 localități din țară⁷. Totodată, ANCOM realizează și măsurători prin intermediul sistemului mobil, rezultatele acestora fiind disponibile la adresa <http://www.ancom.ro/masuratori-mobile> 5075⁸.

Ca o concluzie a acțiunilor desfășurate de ANCOM, se poate reține că rezultatele măsurătorilor, efectuate până în prezent, arată că nu există, până la acest moment, depășiri ale limitelor admise de legislație. Fără îndoială însă, acțiunile desfășurate de ANCOM pe acest segment vor continua și în perioada următoare.

Precizăm că ANCOM nu are competența legală de a evalua, din perspectivă medicală, efectele intensității câmpului electromagnetic asupra stării de sănătate a populației, aspecte care sunt în sfera domeniului sănătății publice.

În al patrulea rând, referitor la propunerile de noi acțiuni, ANCOM constată că unele dintre acestea sunt deja realizate (de exemplu, monitorizarea spectrului radio și a radiațiilor electromagnetice generate, transparența rezultatelor) ori se desfășoară cu caracter permanent, unele sunt cel puțin discutabile (de exemplu, promovarea rețelelor fixe în detrimentul rețelelor wireless), în timp ce altele nu sunt de competența ANCOM (de exemplu, introducerea de interdicții, asigurarea de fonduri guvernamentale pentru cercetarea wireless etc.).

În cele din urmă, precizăm că nu există informații clasificate, deținute de ANCOM, referitor la noile tehnologii de comunicații mobile. Totodată, reiterăm că, în pofida numeroaselor studii efectuate de comunitatea științifică internațională din 1999 încoace⁹, ANCOM nu are cunoștință privind existența vreunor efecte negative dovedite asupra sănătății¹⁰, la nivelurile actuale ale limitelor de expunere¹¹.

⁶ Comunicare a Comisiei către Parlamentul european, consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Un Plan de acțiune 5G în Europa, COM/2016/0588 final, COM/2016/0588 final, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?qid=1564489468236&uri=CELEX%3A52016DC0588>.

⁷ Senzorii sunt plasați în exterior, în spațiile publice în vecinătatea cărora există multiple surse de emisii radio și funcționează permanent, transmițând măsurătorile către platforma www.monitor-emf.ro, o dată la 24 de ore. Rezultatele acestor măsurători sunt puse la dispoziția celor interesați pe platforma electronică, sub formă de hartă care oferă și detalii cu privire la locul, perioada și nivelul măsurat al intensității câmpului electromagnetic, nivel exprimat în valoare absolută, dar și în procente față de nivelurile reglementate maxim permise.

⁸ Acest tip de monitorizare se efectuează după un plan anual, exclusiv în locurile publice. Anual, ANCOM face astfel de măsurători în peste 2400 de puncte de măsură.

⁹ Anul stabilirii limitelor ICNIRP actuale, în vigoare în România

¹⁰ Prin efect negativ dovedit asupra sănătății se înțelege: efectul dăunător asupra sănătății unei persoane, datorat expunerii la un câmp electric, magnetic sau electromagnetic sau la curenți induși sau de contact, cu următoarele caracteristici:

- este susținut cu greutatea dovezilor acestui efect prin studii publicate în literatura științifică;
- efectul a fost demonstrat de laboratoare independente;
- în comunitatea științifică există un consens că efectul are loc pentru condițiile specificate privind expunerea.

¹¹ A se vedea, de exemplu, standardul IEEE privind nivelurile de siguranță a expunerii populației la câmpuri electrice, magnetice și electromagnetice între 0 Hz și 300 GHz nr. C95.1 - 2019